

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут охорони здоров'я
Кафедра теорії та методики фізичного виховання

08-01-58М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання лабораторних робіт із навчальної дисципліни

«Адаптивний спорт»

для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія, ерготерапія»
спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія»
денної та заочної форми навчання

Рекомендовано
Науково-методичною радою
з якості ННІОЗ
Протокол № 3 від 20.11.2020 р.

Методичні вказівки до лабораторних робіт із навчальної дисципліни «Адаптивний спорт» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія, ерготерапія» спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» денної та заочної форми навчання [Електронне видання] / Гірак А. М., Козачок Н. М. – Рівне : НУВГП, 2020. – 19 с.

Укладачі:

Гірак Анатолій Митрофанович, старший викладач кафедри теорії та методики фізичного виховання;

Козачок Наталія Миколаївна, старший викладач кафедри теорії та методики фізичного виховання.

Відповідальний за випуск: Євтух М. І., доцент, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, завідувач кафедри теорії і методики фізичного виховання.

Керівник групи забезпечення спеціальності: Нестерчук Н. Є., професор, доктор наук з фізичного виховання і спорту.

© А. М. Гірак,
Н. М. Козачок, 2020
© НУВГП, 2020

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ	5
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ	6
Змістовий модуль 1.	
Лабораторна робота № 1. Адаптивний спорт та його відмінні риси.....	6
Лабораторна робота № 2. Функції й принципи адаптивного спорту.	6
Лабораторна робота № 3. Історія започаткування Спеціальних Олімпіад.	7
Лабораторна робота № 4. Основні етапи історії руху Спеціальних Олімпіад.	8
Лабораторна робота № 5. Міжнародні Спеціальні Олімпіади.	9
Лабораторна робота № 6. Критерії допуску до участі в змаганнях.....	9
Лабораторна робота № 7.Класифікація видів спорту та Умови проведення ігор.	10
Лабораторна робота № 8. Особливості організації змагань.....	11
Змістовий модуль 2.	
Лабораторна робота № 9. Завдання Спеціальних Олімпіад.	12
Лабораторна робота № 10. Відмінності ігор Спеціальних олімпіад від Олімпійських та Параолімпійських ігор.	12
Лабораторна робота № 11. Історія Параолімпійських ігор.....	13
Лабораторна робота № 12.Класифікація спортсменів на параолімпійських іграх	14
Лабораторна робота № 13. Історико-соціальні аспекти розвитку спорту глухих.	14
Лабораторна робота № 14. Методи підготовки спортсменів до Параолімпійських ігор	15
Лабораторна робота № 15. Соціальний вплив параолімпійських ігор на життя спортсменів.	16
Лабораторна робота № 16. Соціальні проблеми Параолімпійських спортсменів.	16
РОЗДІЛ 3. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ	18
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	19

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Адаптивний спорт» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є засвоєння головних принципів використання засобів і методів фізичної реабілітації у роботі фізичного терапевта.

Метою викладання навчальної дисципліни «Адаптивний спорт» є сформувати систему знань і гуманістичний світогляд про сферу майбутньої професійної діяльності фізичного реабілітолога (фізичного терапевта), встановити безпосередній зв'язок фізичної реабілітації з іншими медичними науками.

Після виконання лабораторних робіт студенти повинні навчитися використовувати в своїй професійній діяльності набуті навички під час навчання. Досягнення мети – знати галузеву термінологію, програмно-нормативні і організаційні засади розвитку фізичної реабілітації, вміти користуватися фаховою навчально-науковою літературою і даними з відкритих джерел, розрізняти групи пацієнтів згідно з їхніми потребами.

РОЗДІЛ 1. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форми	Заочна форма
Змістовий модуль 1.			
1.	Тема 1. Адаптивний спорт та його відмінні риси.	2	0,5
2.	Тема 2. Функції й принципи адаптивного спорту.	2	0,5
3.	Тема 3. Історія започаткування Спеціальних Олімпіад.	2	0,5
4.	Тема 4. Основні етапи історії руху Спеціальних Олімпіад.	2	0,5
5.	Тема 5. Міжнародні Спеціальні Олімпіади.	2	0,5
6.	Тема 6. Критерії допуску до участі в змаганнях.	2	0,5
7.	Тема 7. Класифікація видів спорту та Умови проведення ігор.	2	1
8.	Тема 8. Особливості організації змагань Спеціальних Олімпіад.	2	1
Змістовий модуль 2.			
9.	Тема 9. Завдання Спеціальних Олімпіад. Українська спортивна федерація інвалідів.	2	1
10.	Тема 10. Відмінності ігор Спеціальних олімпіад від Олімпійських та Параолімпійських ігор.	2	0,5
11.	Тема 11. Історія Параолімпійських ігор.	2	0,5
12.	Тема 12. Класифікація спортсменів на параолімпійських іграх.	2	1
13.	Тема 13. Історико-соціальні аспекти розвитку спорту глухих.	2	1
14.	Тема 14. Методи підготовки спортсменів до Параолімпійських ігор.	2	1
15.	Тема 15. Соціальний вплив параолімпійських ігор на життя спортсменів.	2	1
16.	Тема 16. Соціальні проблеми Параолімпійських спортсменів.	2	1
	Разом	32	12

РОЗДІЛ 2 МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 1

Адаптивний спорт та його відмінні риси.

Мета адаптивного спорту. Досягнення спортсменів в адаптивному спорті.

Відмінні риси адаптивного спорту.

Мета: Розглянути відмінні риси та мету адаптивного спорту, вивчити основні терміни дисципліни.

Завдання:

1. Ознайомитися із відмінними рисами та метою адаптивного спорту у процесі відновлення та тренування пацієнтів.
2. Вивчити основну термінологію адаптивного спорту

Короткий огляд теми:

Адаптивний спорт — вид адаптивної фізичної культури, що задовольняє потреби особистості інваліда у самоактуалізації (самоствердженні), реалізації й зіставленні власних здібностей зі здібностями інших людей, у комунікативній діяльності й соціалізації.

Завдання адаптивного спорту поділяються на загальні, корекційні та спеціальні.

Загальні:

- 1.Зміцнення здоров'я.
- 2.Покращення фізичного розвитку, набуття рухових навичок.
- 3.Збільшення рівня пристосування організму до факторів навколишнього середовища.
- 4.Формування стійкого бажання до занять спортом.

Корекційні:

- 1.Нормалізація рухової активності, відновлення м'язової сили, запобігання атрофії м'язів.
- 2.Профілактика контрактур в суглобах.
- 3.Розвиток здатності до самостійного пересування.
- 4.Нормалізація порушеного обміну речовин та дихання.

Питання модульного контролю:

1. Перерахувати основні терміни дисципліни.
2. Охарактеризувати основні завдання та мету адаптивного спорту.

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 2

Функції й принципи адаптивного спорту.

Сутність адаптивного спорту. Основні функції адаптивного спорту.

Мета: Розглянути та проаналізувати основні функції та принципи адаптивного спорту.

Завдання:

1. Ознайомитися з основними функціями та принципами адаптивного спорту.
2. Ознайомитися з сутністю адаптивного спорту.

Короткий огляд теми:

В адаптивному фізичному вихованні виділяються групи функцій: педагогічні, реалізовані в процесі занять фізичними вправами, і соціальні - як результат спільної діяльності з іншими соціальними інститутами (установами соціального розвитку, спеціальної освіти, медико-психолого-педагогічної допомоги, батьками і ін.).

Принципи адаптивного спорту:

1. Ранній початок.
2. Безперервність.
3. Комплексність.
4. Індивідуальний підхід.
5. Доступність.

Питання модульного контролю:

1. Охарактеризувати сутність адаптивного спорту.
2. Охарактеризувати принципи адаптивного спорту.

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 3

Історія започаткування Спеціальних Олімпіад.

Юніс Кеннеді Шрайвер. Засновники руху Спеціальних олімпіад.

Мета: Розглянути та проаналізувати історичні аспекти започаткування Спеціальних Олімпіад.

Завдання:

1. Ознайомитися з основними історичними даними про Спеціальні Олімпіади.
2. Ознайомитися з засновниками руху Спеціальних Олімпіад.

Короткий огляд теми:

Юніс Кеннеді Шрайвер (англ. Eunice Kennedy Shriver, 10 липня 1921 — 11 серпня 2009) — американська активістка, представниця клану Кеннеді, організатор і засновниця перших міжнародних спеціальних Олімпійських ігор для людей з розумовою відсталістю.

У липні 1968 року на Військовому полі в Чикаго відбулися перші міжнародні Спеціальні Олімпійські ігри. У грудні того ж року була створена організація Спеціальна Олімпіада, яка отримала статус благодійної організації. За ці роки учасниками спеціального олімпійського руху стали більше трьох мільйонів чоловік з 180 країн світу.

До 1989 року ігри проводились виключно у США під назвою Міжнародні спеціальні Олімпійські ігри. Потім ігри почали приймати інші країни, і їх перейменували на Світові спеціальні Олімпійські ігри.

Питання модульного контролю:

1. Назвати основні історичні моменти започаткування Спеціальних Олімпіад.
2. Охарактеризувати діяльність засновників Спеціальних Олімпіад.

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 4

Основні етапи історії руху Спеціальних Олімпіад.

Перші міжнародні Ігри Спеціальних олімпіад. Історія проведення Спеціальних Олімпіад.

Мета: Розглянути основні етапи історії руху Спеціальних Олімпіад.

Завдання:

1. Ознайомитися з основними етапами історії руху Спеціальних Олімпіад.
2. Проаналізувати перші міжнародні Ігри Спеціальних Олімпіад.

Короткий огляд теми:

Спеціальний Олімпійський рух виник з ініціативи Юніс Кеннеді Шрайвер, сестри Президента США Джона Кеннеді. У 1957 році вона очолила фонд Джозефа Кеннеді. Фонд має дві основні мети: знайти захист від розумової відсталості шляхом визначення її причин і поліпшити способи поводження суспільства з громадянами із обмеженими інтелектуальними можливостями.

У 1963 році Юніс та її чоловік Сарджент Шрайвер вирішили змінити становище людей, які вважалися в суспільстві марними. З цією метою вони пристосували свій будинок у Меріленді під спортивний денний табір для дітей та дорослих із затримкою розумового розвитку, аби вивчати їх здібності. Перші ж результати роботи з ними показали, наскільки ці люди чуйні до турботи і як за підтримки та терплячого навчання розкривається їхній внутрішній потенціал. Люди із затримкою розумового розвитку виявилися набагато здібніші у видах спорту і фізичній культурі, ніж думали фахівці до того.

У липні 1968 року на Військовому полі в Чикаго відбулися перші міжнародні Спеціальні Олімпійські ігри. У грудні того ж року була створена організація Спеціальна Олімпіада, яка отримала статус благодійної організації. За ці роки учасниками спеціального олімпійського руху стали більше трьох мільйонів чоловік з 180 країн світу.

До 1989 року ігри проводились виключно у США під назвою Міжнародні спеціальні Олімпійські ігри. Потім ігри почали приймати інші країни, і їх перейменували на Світові спеціальні Олімпійські ігри.

Питання модульного контролю:

1. Назвати основні історичні моменти Спеціальних Олімпіад.
2. Назвати основні історичні моменти Світових Спеціальних Олімпіад.

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 5

Міжнародні Спеціальні Олімпіади. Місія Спеціальних Олімпіад.

Мета Спеціальних Олімпіад. Основні принципи руху.

Мета: Розглянути основні положення Міжнародних Спеціальних Олімпіад.

Завдання:

1. Ознайомитися з напрямком руху та місією Міжнародних Спеціальних Олімпіад.
2. Розглянути основні принципи руху.

Короткий огляд теми:

Спеціальна Олімпіада - громадська організація, в якій відсутні гонорари і не продаються квитки на змагання, її фінансування здійснюється за рахунок добровільних внесків і пожертвувань.

У змаганнях виявляються індивідуальні можливості спортсменів, регламентуються їх особисті досягнення, а медалі окремих країн не підраховуються. Спеціальна Олімпіада призначена для атлетів практично будь-якого віку (з 8 і до 80 років), незалежно від їх фізичних можливостей. Змагання проводяться на всіх рівнях, починаючи від класу і школи, до Всесвітніх ігор Спеціальної Олімпіади для дітей і дорослих. Де кожний учасник в Спеціальній Олімпіаді може стати переможцем.

Питання модульного контролю:

1. Охарактеризувати місію Спеціальних Олімпіад.
2. Визначити основні принципи руху Спеціальних Олімпіад.

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 6

Критерії допуску до участі в змаганнях.

Медичне обстеження. Відхилення в розвитку інтелекту. Участь спортсменів із синдромом Дауна. Реєстраційні форми.

Мета: Ознайомитися з критеріями допуску до змагань та реєстраційними формами.

Завдання:

1. Розглянути критерії медичного обстеження та допуску до змагань.
2. Ознайомитися з особливостями участі спортсменів з відхиленнями в розвитку інтелекту.

Короткий огляд теми:

Американська асоціація з інтелектуальної неповносправності та вад розвитку (American Association on Intellectual and Developmental Disabilities (AAIDD)), заснована в 1876 році, є найстаршою в світі міждисциплінарною, професійною організацією, що створена для вивчення проблем розумового розвитку. AAIDD вдосконалює та модифікує діагностичні критерії з 1921 року.

Критерії оновлюються на основі нових досліджень та змін у клінічній практиці. Визначення, що пропонуються AAIDD та APA, дуже схожі. Три основних критерії зберігаються, хоча дещо змінено пояснення:

1. Обмеження розумових здібностей. Одним з критеріїв виміру інтелектуальних функцій є IQ-тест. Як правило, оцінка IQ-теста біля 70 чи 75 балів вказує на обмеження інтелектуальних функцій. Такі оцінки демонструє близько 2,5 % населення. Тести, що використовуються для виміру IQ, мають бути стандартизовані в культурному аспекті.

2. Обмеження в адаптаційній поведінці (адаптивні функції за APA) Адаптивна поведінка також визначається стандартними тестами.

Оцінюються три типи навичок:

– концептуальні навички: мова та грамотність; математичні операції; розуміння часу та кількісних параметрів;

– соціальні навички: міжособистісне спілкування, соціальна відповідальність та самооцінка; довіра; рішення соціальних проблем, а також здатність дотримуватися правил та підкорятися законам;

– практичні навички: навички повсякденної діяльності, навички особистої гігієни, професійні навички, користування транспортом, використання грошей, користування послугами охорони здоров'я, розуміння безпеки, навички користування телефоном тощо. Остаточний висновок про дефіцит адаптаційної поведінки робиться на підставі суттєвих відхилень в одній з трьох груп навичок, або помірних відхилень в усіх трьох групах.

Питання модульного контролю:

1. Охарактеризувати критерії допуску до участі в змаганнях.
2. Назвати основні критерії змагань людей з відхиленнями інтелекту.

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 7

Класифікація видів спорту та Умови проведення ігор.

Розподіл видів спорту. Партнерський спорт. Організація ігор Спеціальних Олімпіад. Умови проведення ігор. Медичне обслуговування змагань.

Мета: Розглянути класифікацію видів спорту та умови проведення Спеціальних Олімпіад.

Завдання:

1. Розглянути класифікації видів спорту.
2. Ознайомитися з умовами проведення ігор.

Короткий огляд теми:

Спеціальна Олімпіада - найпоширеніше спортивний рух такого роду. Воно є доступним, постійно вдосконалюється, пропонує різні спортивні програми, орієнтовані на осіб з порушенням інтелекту, що мають різні здібності, і надає можливість будь-кому, хто побажає, знайти свій інтерес в цьому русі.

Фахівці підбирають фізичні вправи таким чином, щоб надати можливість кожній людині, яка має порушення інтелекту та інших адаптаційних здібностей, починаючи з п'ятирічного віку, брати участь в заняттях фізичною культурою і спортом, спортивних змаганнях (з 8 років) і отримувати від них користь, незалежно від рівня підготовленості, статі і віку.

У Спеціальній Олімпіаді учасникам пропонуються тренування і змагання більш ніж в 38 видах спорту. Крім того, для осіб з глибокою розумовою відсталістю, що мають супутні порушення (наприклад, дитячий церебральний параліч), пропонується програма тренування рухової активності (ПТДА), що включає спеціальний підбір фізичних вправ і елементів з різних видів спорту.

Питання модульного контролю:

1. Назвати класифікацію видів спорту.
2. Охарактеризувати умови проведення та організаційні моменти Спеціальних Олімпіад.

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 8

Особливості організації змагань Спеціальних Олімпіад.

Принципи формування дивізіонів. Порядок формування дивізіонів.

Мета: Розглянути особливості організації змагань та принципи формування дивізіонів Спеціальних Олімпіад.

Завдання:

1. Ознайомитися з особливостями організації змагань .
2. Розглянути принципи та порядок формування дивізіонів.

Короткий огляд теми:

Основна відмінність спортивних змагань Спеціальних Олімпіад від олімпійського та паралімпійського руху полягає у тому, що Спеціальні Олімпіади – це змагання не збірних команд країн, а спортсменів із розумовими вадами, які є представниками національних програм Спеціальних Олімпіад, територій з особливим статусом, автономних територій, а також держав. Таким чином, на Спеціальних Олімпіадах можуть брати участь, наприклад, представники двох національних програм, які впроваджують ці програми у двох автономних територіях однієї країни.

Питання модульного контролю:

1. Охарактеризувати особливості організації змагань Спеціальних Олімпіад.
2. Розказати про принципи та порядок формування дивізіонів в Спеціальних Олімпіадах.

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 9

Завдання Спеціальних Олімпіад.

Українська спортивна федерація інвалідів.

Мета: Розглянути основні відомості про Українську спортивну федерацію інвалідів.

Завдання:

1. Ознайомитися із завданнями Спеціальних Олімпіад.
2. Розглянути Українську спортивну федерацію інвалідів.

Короткий огляд теми:

Паралімпійський рух в Україні почав розвиватись 1989 року, коли в країні створено перші фізкультурно-спортивні та оздоровчі клуби інвалідів. Пізніше на їх основі сформувались 4 національні федерації спорту людей із вадами опорно-рухового апарату, вадами зору, слуху та інтелекту.

1992 року шляхом об'єднання цих федерацій утворився Національний комітет спорту інвалідів України. Національний комітет спорту інвалідів України представляє Україну у міжнародному паралімпійському та дефлімпійському русі і виконує функції Національного паралімпійського комітету. 1993 року створено Український центр з фізичної культури і спорту інвалідів «Інваспорт» та 27 регіональних центрів «Інваспорт».

Питання модульного контролю:

1. Охарактеризувати завдання Спеціальних Олімпіад.
2. Описати основні моменти Української федерації інвалідів.

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 10

Відмінності ігор Спеціальних олімпіад від Олімпійських та Параолімпійських ігор.

Спільні риси адаптивного спорту зі спортом здорових. Основні ознаки спортивних змагань Спеціальних Олімпіад.

Мета: Розглянути основні відмінності Спеціальних Олімпіад від Олімпійських та Параолімпійських ігор.

Завдання:

1. Розглянути основні відмінності Спеціальних Олімпіад від Олімпійських та Параолімпійських ігор.
2. Ознайомитися з спільними рисами адаптивного спорту зі спортом здорових.

Короткий огляд теми:

Міжнародний спортивний рух Спеціальних Олімпіад є складовою частиною світової культури, а також складова частина спортивного руху інвалідів, який має олімпійську спрямованість.

Спеціальні Олімпіади – це змагання серед людей з різними розумовими вадами, які репрезентують національні програми Спеціальних Олімпіад. Основна відмінність спортивних змагань Спеціальних Олімпіад від олімпійського та паралімпійського руху полягає у тому, що Спеціальні Олімпіади – це змагання не збірних команд країн, а спортсменів із розумовими вадами, які є представниками національних програм Спеціальних Олімпіад, територій з особливим статусом, автономних територій, а також держав. Таким чином, на Спеціальних Олімпіадах можуть брати участь, наприклад, представники двох національних програм, які впроваджують ці програми у двох автономних територіях однієї країни.

Питання модульного контролю:

1. Охарактеризувати відмінності ігор Спеціальних олімпіад від Олімпійських та Параолімпійських ігор.
2. Охарактеризувати спільні риси адаптивного спорту зі спортом здорових.

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 11

Історія Параолімпійських ігор.

Започаткування параолімпійського руху. Людвіг Гуттман засновник Стоук-Мандевільських ігор.

Мета: Ознайомитися з історією Параолімпійських ігор.

Завдання:

1. Розглянути основні історичні події Параолімпійських ігор.
2. Ознайомитися з історичними даними про засновника Стоук-Мандевільських ігор Людвігом Гуттманом.

Короткий огляд теми:

Сучасні Паралімпійські ігри, де змагаються і спортсмени з пошкодженнями опорно-рухового апарату, і спортсмени з вадами зору, у деяких з котрих (1996-2000рр.) брали участь спортсмени з вадами інтелекту, виникли завдяки діяльності Людвіга Гуттмана та Міжнародної Федерації Стоук-Мандевільських ігор, що провела в Англії перші змагання для спортсменів-спинальників. Одночасне проведення ігор XIV Олімпіади у Лондоні у 1948 р. і перших змагань зі стрільби з ілюструє динаміка кількості їх учасників - країн та спортсменів, а також кількості нозологічних груп спортсменів-паралімпійців.

Питання модульного контролю:

1. Охарактеризувати основні історичні події Параолімпійських ігор.
2. Проаналізувати основні історичні данні про засновника Стоук-Мандевільських ігор Людвіга Гуттмана.

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 12

Класифікація спортсменів на параолімпійських іграх.

Загальні параолімпійські класифікації. Класифікація спортсменів з вадами зору

Класифікація спортсменів з пошкодженнями опорно-рухового апарату.

Класифікація спортсменів з наслідками травм та захворювань спинного мозку та наслідками поліомієліту. Класифікація спортсменів з наслідками церебрального паралічу. Класифікація спортсменів з ампутаціями. Класифікація спортсменів з іншими пошкодженнями опорно-рухового апарату («Les Autres»).

Мета: Розглянути класифікації спортсменів на Параолімпійських іграх з різними патологіями.

Завдання:

1. Ознайомитися з загальними параолімпійськими класифікаціями.
2. Розглянути класифікації спортсменів на параолімпійських іграх з різними патологіями.

Короткий огляд теми:

Відбір здібних спортсменів у процесі багаторічного тренування має три основних ступеня (критерія). На першому з них - попередньому – виявляють доцільність вибору дитиною занять видом спорту з врахуванням його задатків, морфофункціональних даних і особливостей психіки. Відбір на другому ступені - проміжному - вирішує завдання виявлення у тих, хто займається, здібностей до ефективного спортивного вдосконалення за умов досить напруженого спортивного тренування на другому і третьому етапах багаторічного тренування. Третій - заключний - ступінь відбору пов'язаний з виявленням у спортсменів обдарованості, можливостей до досягнення результатів міжнародного класу.

Питання модульного контролю:

1. Охарактеризувати загальні параолімпійські класифікації.
2. Охарактеризувати категорії спортсменів з вродженими патологіями.
3. Охарактеризувати категорії спортсменів з набутими патологіями.

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 13

Історико-соціальні аспекти розвитку спорту глухих.

Значення спорту для глухих. Міжнародний спортивний рух. Перші зимові Всесвітні ігри глухих.

Мета: Ознайомитися з історико-соціальними аспектами розвитку спорту глухих.

Завдання:

1. Розглянути основні історичні аспекти розвитку спорту глухих.
2. Переглянути інформацію про перші зимові Всесвітні ігри глухих.

Короткий огляд теми:

Перші Дефлімпійські ігри пройшли у 1924 році, в Парижі. Учасниками були делегації Бельгії, Чехословаччини, Франції, Великої Британії, Нідерландів, Польщі, Угорщини, Італії, Латвії й Румунії.

Спортсмени перших Ігор брали участь в змаганнях з легкої атлетики, велоспорту, футболу, стрільби й плавання. Ігри пройшли успішно. 16 серпня 1924 року керівництво спортивних делегацій країн учасників на нараді вирішили організувати Міжнародний спортивний комітет глухих (МСКГ) (Comite International des Sport des Sourds — CISS), основною метою якого мало стати заснування союзу всіх спортивних федерацій глухих та розробка їх статуту для заснування та керівництва тільки що народжених Ігор. Того ж року було вирішено, що ігри проводитимуться кожні чотири роки.

Питання модульного контролю:

1. Охарактеризувати значення спорту для глухих.
2. Проаналізувати перші зимові Всесвітні ігри глухих.

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 14

Методи підготовки спортсменів до Параолімпійських ігор.

Мета: Ознайомитися з методами підготовки спортсменів до Параолімпійських ігор.

Завдання:

1. Розглянути методи підготовки спортсменів до Параолімпійських ігор.
2. Проаналізувати ефективність методів підготовки спортсменів до Параолімпійських ігор.

Короткий огляд теми:

Стосовно відбору спортсменів і їх орієнтації практики спорту найчастіше вживають такі терміни: задатки, здібності, придатність, схильність, обдарованість, талант. Дуже часто ці терміни ніби підмінюють один одного. Тому для об'єктивного розуміння проблеми відбору необхідно уточнити ці поняття.

Задатки - це вроджені морфофункціональні характеристики людини, спадкові передумови її розвитку.

Здібності - властивості особистості, котрі є передумовою успішного виконання певної діяльності. Задатки є органічною основою здібностей. Але здібності є не вродженими, а суспільно набутими якостями внаслідок розвитку задатків.

Питання модульного контролю:

1. Охарактеризувати методи підготовки спортсменів до Параолімпійських ігор.
2. Описати один із методів підготовки спортсменів до Параолімпійських ігор.

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 15

Соціальний вплив параолімпійських ігор на життя спортсменів.

Як побороти комплекс неповноцінності таких спортсменів, формування правильного настрою спортсмена.

Мета: Ознайомитися з соціальними проблемами спортсменів параолімпійських ігор.

Завдання:

1. Розглянути соціальний вплив на життя параолімпійських спортсменів.
2. Ознайомитися з методами психологічного впливу на параолімпійських спортсменів.

Короткий огляд теми:

З одного боку, вплив особистісних факторів на розвиток спорту інвалідів зумовлений прагненням інваліда до власної фізичної та соціальної реабілітації, компенсації сенсорних, моторних порушень тощо та створенням підстав для професійного навчання та перенавчання, покращанням комунікативних можливостей тощо, тобто соціалізації особистості засобами спорту.

З іншого боку, власне виникнення та розвиток спорту інвалідів у ХХ ст. пов'язані з діяльністю видатних особистостей – перш за все засновників відповідних спортивних рухів інвалідів – Ежена Рубен-Алке, Людвіга Гуттмана та Юніс Кеннеді Шрайвер. Ежена Рубен-Алке та Людвіга Гуттмана навіть порівнювали з засновником сучасного олімпійського руху бароном П'єром де Кубертенем.

Питання модульного контролю:

1. Визначити основні соціальні чинники які впливають на параолімпійських спортсменів.
2. Охарактеризувати методи психологічного впливу на параолімпійських спортсменів.

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА №16

Соціальні проблеми Параолімпійських спортсменів.

Якісно кількісна характеристика спортивних закладів для людей з різними патологіями.

Мета: Розглянути соціально матеріальні проблеми спортивного забезпечення для людей з різними патологіями.

Завдання:

1. Ознайомитися з спортивними закладами які надають свої послуги особам з різними патологіями.

2. Розглянути матеріальне забезпечення спортивних закладів які приймають у себе осіб з різними патологіями.

Короткий огляд теми:

В Україні керівними організаціями адаптивного спорту є Національний комітет спорту інвалідів України та Український центр з фізичної культури та спорту інвалідів „Інваспорт”, які, відповідно на недержавному та державному рівнях несуть відповідальність за розвиток в Україні спорту для осіб з особливими потребами.

Національний комітет спорту інвалідів України – носій паролімпійського руху в Україні і вищий орган, який координує діяльність громадського спортивного руху інвалідів, об’єднує національні Федерації спорту інвалідів з ураженнями зору, слуху, опорно-рухового апарату, розумовими та фізичними вадами. Представляє Україну в міжнародному Паралімпійському русі, виконує функції Національного Паралімпійського Комітету України.

Український центр з фізичної культури і спорту інвалідів “Інваспорт” - спеціалізована установа, яка сприяє забезпеченню проведення в життя державної політики з питань фізичної культури і спорту серед інвалідів на території України, і здійснює свої повноваження як безпосередньо, так і через Кримський республіканський, обласні, Київський та Севастопольський міські центри з фізичної культури і спорту інвалідів “Інваспорт”. Український центр з фізичної культури і спорту інвалідів “Інваспорт”, створений згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 27.01.92 N 31 “Про Комплексну програму розв’язання проблем інвалідності”, віднесений до сфери управління Національного комітету спорту інвалідів України.

Питання модульного контролю:

1. Охарактеризувати спортивні заклади які надають свої послуги особам з різними патологіями.
2. Проаналізувати якісно-матеріальне забезпечення спортивних закладів які приймають у себе осіб з різними патологіями.

РОЗДІЛ 3

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Вид контролю: екзамен.

Методи контролю

1. Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни оцінює: участь студентів в обговоренні питань, винесених на практичні заняття, та проблемних ситуацій; розв'язок ситуаційних вправ; самостійно підготовлені повідомлення студентів за темою лабораторного заняття; проведення модульного поточного контролю через навчально-науковий центр незалежного оцінювання.

2. Підсумковий контроль знань – екзамен відбувається відповідно до Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (сайт НУВГП).

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль № 1									
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8		
3	4	3	3	3	4	4	4		
Змістовий модуль № 2									
Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	Т 13	Т 14	Т 15	Т 16		
4	4	4	4	4	4	4	4	40	100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82 – 89	добре	
74 – 81		
64 – 73		
60 – 63	задовільно	
35 - 59	незадовільно, з можливістю повторного складання	не зараховано, з можливістю повторного складання
0 – 34	незадовільно, з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано, з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна:

1. Бріскін Ю. А. Спорт інвалідів : підруч. для студ. ВНЗ фіз. виховання і спорту. Київ : Олімпійська література, 2006. 263 с. ISBN 966-7133-79-6.
2. Бріскін Ю. А. Адаптивний спорт. Спеціальні Олімпіади : навч. посіб. Львів : Ахіл, 2003. 128 с.
3. Бріскін Ю. А. Організаційні основи Паралімпійського спорту : навч. посіб. Львів : Кобзар, 2004. 180 с. ISBN 966-559-191-6.
4. Бріскін Ю. А. Спорт інвалідів у міжнародному олімпійському русі : монографія. Львів : Край, 2006. 346 с. ISBN 966-547-206-2.
5. Бріскін Ю. А., Передерій А. В. Вступ до теорії спорту інвалідів : навч. посіб. для студ. ВНЗ фіз. виховання і спорту. Львів : Апріорі, 2008. 70 с. ISBN 78-966-8256-71-4.
6. Передерій А. В. Спеціальні Олімпіади в сучасному світі : монографія . Львів : ЛДУФК, 2013. 296 с.
7. Свістельник І. Р., Бріскін Ю. А. Адаптивний спорт : анот. наук-темат. показч. Львів, 2010. 101 с. (Серія „Інформаційне забезпечення фізичного виховання, спорту і туризму”, вип.4).

Додаткова:

1. Бріскін Ю. А. Класифікаційні стратегії Паралімпійського спорту / Бріскін Ю. А., Передерій А. В. *Оздоровча і спортивна робота з неповносправними* / за заг. ред. Бріскіна Ю., Линця М., Боляха Е., Мігасевича Ю. Львів : Видавець Тарас Сорока. 2004. С. 22–29.
2. Передерій А. Общая характеристика классификаций в спорте инвалидов / Алина Передерий, Ольга Борисова, Юрий Брискин. *Наука в олимпийском спорте*. 2006. № 1. С. 50–54.
3. Передерій А. В. Теоретико-методичні підходи до періодизації багаторічної підготовки спортсменів у адаптивному спорті / Передерій А. В., Розторгуй М. С. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2016. № 1. С. 91–95.
4. Розторгуй М. Підготовка спортсменів з інвалідністю на етапі спортивно-реабілітаційної підготовки в силових видах спорту / Марія Розторгуй, Аліна Передерій. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*. 2018. № 1(41). С. 61–66.